

Katolička, t. j. sveopća. Ako ovom terminu ne dajemo restriktivnog značenja, onda on poprima vrlo bogatu koloraciju. U stvari ovaj termin znači: svaki čovjek, svaka ljudska vrijednost imaju biti primljeni u krilo Crkve; imaju biti priznati, cijenjeni, imaju sudjelovati na izgradnji Crkve u međusobnom poštovanju i ljubavi.

Treba dakle da svatko izvuče iz sebe, stvori u sebi onaj višak ljubavi, koji će učiniti da prima, prihvaća druge, pa i ateiste, s njihovim posebnostima. Neka se svaki od nas pita: Nisam li ja možda smetnja ovom međusobnom razumjevanju. Nema li u meni možda straha, mržnje, sitničavosti koji su u stanju blokirati drugima pristup Kristu? Strah da ne izgubim svoj duhovni konfort, nije li to možda jedini moj pokretač?

Apostolska. Krsit je odgovorio Ivanovim učenicima koji su ga pitali je li on Mesija: »Slijepi vide, hromi hodaju, siromašnima se naviješta Evandjelje...«. Hoćemo li mi bacati kamenje na one koji se angažiraju na teškim terenima, u avanturu iznalaženja, traženja. Zašto ih smatrati oholima kad je to možda, i vrlo vjerojatno, žar njihova srca što se pokazuje. Bojmo se samo da naše nerazumjevanje ne bude za njih uzrok trpljenja, bojmo se da ih naša strogost ne dovede na rub prekida, beskorisnog prekida sa zajednicom: mi ćemo snositi dio odgovornosti.

Svaki je dakle od nas pozvan na posao ljubavi i razumijevanja. Jasno je posve da je onima koji su u svoje vrijeme igrali važne uloge u zajednici vrlo teško priznati da se kamen što su ga oni postavljali mora ugraditi u nove građevine, da je ljubav doprinos već premašen čim su ušli u navike i ne daju mjesta novim naprednim pothvatima.

Zašto se stoga bojati? Nije li Bog veći nego mi svi zajedno? Ne možemo li mi pripustiti da ima više stanova u Očevoj kući? Što riskira Crkva ako želi ostati vjerna svojoj dvostrukoj, katoličkoj i apostolskoj misiji? Hoćemo li se odmah prepasti, ako vjetar počne puhati, rasvježiti, ili nam je vjera tako malena te se bojimo da Barka Očeva ne propadne u oluji... Ili zaboravljamo da se mreže ne bacaju s obale...?

I. V.

DOPIS IZ ZADRA

Zadar, dne 30. siječnja 1969.

Poštovani uredniče!

U Vašem listu »Služba Božja« 1/1969. štampan je članak nepoznatog autora (J.) pod naslovom »Hora canonica« u kojem se vrlo neuvjerljivo brani propisana disciplina u crkvenim zavodima. Služi se primjerom »Hora legalis« prosvjetnih radnika u Mariboru. To se nikako ne može analogno primijeniti na mladež naših crkvenih zavoda, posebno ne na one u kojima žive i rade bogoslovi.

Mariborska »Hora legalis« rješava mladež ispod 16 godina vlastite odgovornosti za sebe i prebacuje istu na njihove roditelje ili odgojitelje. To je zapravo povlastica, a ne uskraćivanje.

U našim crkvenim zavodima ima samo jedno godište ispod 16 godina (I r. gimnazije). Svi su ostali iznad a neki daleko iznad 16 godina, završili služenje vojne obaveze. Ne mogu imati »povlastice«, da netko drugi snosi za njih odgovornost, da ne odu »u štetu« i da se s njima ne dogodi »pokvarit će se prije reda«.

Ovdje mala digresija s pitanjem: Kada je to red da se pokvare?? !! Odrastao čovjek a to je svaki sjemeništarač iznad 16 godina i svaki bogoslov, pazi sam na sebe. Ima pravila, svaka ih skupina ljudi mora imati, jer postoje pravila i za stambene zgrade u kojima stanari nemaju ništa zajedničkoga, a tako ih još više moraju imati sjemeništa pa i ona najmoderniziranija.

Modernizaciju treba provesti. Prava specifično crkvena modernizacija studija jest temeljiti studij u prvom redu Svetog pisma iz vrela, prema istraživanjima Biblijskih instituta. Jednako tako valja pristupiti svakoj teološkoj disciplini ne pasivno primajući, što profesor predaje, nego istražujući iz nove i stare, domaće i strane literature, iz arhiva, iz događaja suvremenog života. Za takvi studij ne može biti dnevnog reda. On je neprekidan! Za njega treba prikladna prostorija — čitaonica — s vječnom šutnjom, u kojoj se može raditi cijeli dan i veliki dio noći. U toj prostoriji mora biti mnogo teološke literature domaće i strane: leksikoni, priručnici, revije i časopisi, manja djela kao doktorske disertacije domaćih i stranih doktora teologije. U toj prostoriji treba da radi netko od profesora ili sjemeništnih poglavara. Ne zato da kontrolira da li bogoslovi doista rade, nego da im bude pri ruci ako nešto trebaju pitati i konačno da bogoslovi vide konkretno, kako se temeljito studira.

Moderni studij teologije potpuno je uključen u tzv. duhovni život. To nijesu dva različita, a pogotovo ne dva oprečna područja. Teološki studij daje građu za »razmatranja« i ostale molitve. Molitveni zanos — ljubav prema Isusu Kristu daje oduševljenje za studij. Ali tog jedinstva neće biti, ako se u sjemeništima provede smjernice Tridentinskog a ne II Vatikanskog sabora u pogledu duhovnog života. Bilo bi zanimljivo saznati da li je u svim sjemeništima provedeno sve što preporuča Uredba o svetom bogoslužju svim vjernicima? A ono napose za sjemeništa u točki 17. Liturgijski život u sjemeništima? Razmatra li se prema tekstu sutrašnje sv. mise? Sprema li se čitače sjemeništarače i bogoslove za lijepo, umjetničko i **doživljeno** čitanje na sjutrašnjoj sjemenišnoj svetoj misi? Kako je sa spremanjem za čitanje u nedjelju pred vjernicima?

Priznajem da je to vrlo naporan posao. Traži mnogo pripreve i studija od samog duhovnog vođe. To je napornije nego spremanje »punkta« po nekom ili nekim priručnicima »receptima«. Ali bez takvog u pravom smislu moderniziranog rada, mladići će misliti da je modernizacija u neprekidnom gledanju televizijskih programa, slobodnom odlazanju na svaki film, bez prethodne pripreve, čitanju šund literature. — Ta naučili su na »duhovni šund« u raznim razmatranjima i duhovnim štivima — pa nije čudo da za volju mode lako prelaze na ostale slične vrste štampanih stvari!